

Alfred Jensen: Jeg har med interesse afventet den redegørelse, vi nu har fået fra den højtærede justitsminister. Jeg var spændt på, hvad der kunne føres i marken som reel begrundelse for forhøjelse af pasprisen. Den redegørelse, der her er givet, er tilpas uklar og udflydende og absolut ikke nogen reel begrundelse for at foretage den forhøjelse, der er foreslået — man må vel have lov at sige tværtimod — for så vidt man står på det standpunkt, at de omkostninger, der er forbundet med pasudstedelse, skal dækkes af den, der ønsker at få et pas. Jeg har imidlertid givet udtryk for, at det er et standpunkt, som ikke deles af alle statsborgere i Danmark, og at der er adskillige, der mener, at det bør være en borgerret at få et pas.

Heroverfor gjorde justitsministeren forleden dag gældende, at hvis det drejede sig om et identitetspapir, kunne der være tale om, at det skulle udstedes gratis, men det gjorde det jo ikke her. Det har jeg givet justitsministeren ret i. Imidlertid har folk uden for dette høje ting henvendt sig til mig og gjort opmærksom på, at for søfolk er passet omtrent som et identitetspapir, idet de, når de farer ud over landets grænser, faktisk er nødt til at være i besiddelse af et pas, og de må betale den samme pris som statsborgere, der ikke af arbejdsmæssige grunde skal have pas. Jeg havde egentlig troet, at det, der står såvel i ministerens fremsættelse som i bemærkningerne til lovforslaget, var ensbetydende med, at søfolk ikke skulle betale for et pas. Der står jo her, at politiet kan udstede pas gratis, for så vidt det drejer sig om uformuende og personer, som skal være i besiddelse af pas. Det kan selvfølgelig diskuteres, hvad der skal forstås ved „uformuende“; jeg vil tro, at hvis det går på det skattemæssige eller andre former for opgørelse af formue, er de fleste af søens folk uformuende, og det vil altså sige, at de skulle have pas udstedt gratis; men efter de oplysninger, jeg har fået, har de ikke ret hertil. Jeg vil da rejse det spørgsmål, om ministeren ikke mener, at i relation til søfolkene bør passene udstedes gratis, selv om man i øvrigt vil gå til den foreslåede forhøjelse.

Selv om jeg skulle få et imødekommende svar på dette, vil det dog ikke stemme den

kommunistiske gruppe mildere over for lovforslaget. Vi bliver heller ikke mildere stemt over for det ved henvisningen til de besparelser, der kan opnås. Hvis man endelig vil spare, findes der andre områder at spare på, også i forbindelse med pasudstedelse og paskontrol. Justitsministeren har en hel del personale gående, som har travlt med at skrive navne og pasnumre op på personer, der rejser til den tyske demokratiske republik, til Sovjetunionen og andre steder. Det forekommer mig, at dette er ganske overflødig arbejde, og at vi ikke behøver at opretholde en stab af politibetjente til at udføre det.

Med denne lille anvisning på et område, hvor der kan spares, skal jeg slutte, idet jeg bemærker, at vi fortsat er af den opfattelse, at den foreslåede forhøjelse ikke bør gennemføres.

Tholstrup: I 1951 satte man pasbetalingen op fra 3 kr. til 5 kr., og det har sikkert været begrundet dengang med øgede udgifter som følge af højere lønninger o. s. v. Men jeg er sikker på, at det også har været begrundet ved samvittighedsfuld udregning af de embedsmænd, der har ansvaret herfor, således at forhøjelsen dengang kunne betragtes som værende et led i udviklingen, efterhånden som pengene blev mindre værd. Den sidste forhøjelse er imidlertid uden saglig baggrund, og derfor spurgte jeg, om det mon ikke var finansministeren, der havde haft en finger med i spillet, således at den højtærede justitsminister har måttet udføre rakkertjeneste for at skaffe penge til statskassen ved at gå efter det gode, gamle princip: at tage, hvor der er noget at tage, og ikke tage, fordi det er retfærdigt, at enhver skal betale for sig.

Nu fik vi at vide, at det koster 4 kr. 69 øre i direkte udgifter for paskontoret foruden disse overadministrationsudgifter, men der er for mig ingen tvivl om, at pasudstedelsen kan rationaliseres ganske betydeligt. Sådan må man gøre i private virksomheder; hvis man finder ud af, at en eller anden funktion udføres for dyrt, ja, så søger man at finde veje frem til at få denne funktion udført på en bedre og mere rationel måde, og det lykkes som regel altid. Ellers ville det ikke være muligt for erhvervene at